

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus XV. De Sacra Unctione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

tione suscipiendi Sacerdotii, quam ipse non implevit, concessos; adeoque hæc privatio non est in poenam, sed propter non impletam conditionem statuta. c. 14. § 35. de Elect. in 6. Clem. cit. Siquis tamen accepisset beneficium parochiale animo suscipiendi Sacerdotium, postea tamen mutata mente non susciperet, peccaret quidem mortaliter, sed probabiliter non teneretur restituere fructus illo anno perceptos, quia c. 35. cit. expressè loquitur de illo, qui beneficium recepit absque animo Sacerdotii suscipiendi: ergo, cum hæc dispositio sit odiosa, non debet extendi ad eum, qui saltem illo tempore, quo beneficium recepit, hunc animum habuit. Navar. cum aliis contra non paucos. Longè minùs teneretur restituere fructus, licet fraudulenter per aliquod tempus perceptos, qui, cum admitteret beneficium parochiale absque animo suscipiendi Sacerdotii, postea verò intra annum mutata mente susciperet, ut clarè insinuat c. 14. cit. Non habenti animum suscipiendi Sacerdotium aequiparatur dubitans, an velit intra annum fieri Sacerdos. Qui recipit beneficium simplex nec intra annum suscipit Ordinem requisitum, huic subtrahenda erit pars fructuum, per Clem. 2. h. t. & si crescat contumacia, meritò omnes auferuntur.

TITULUS XV.

De Sacra Unctione.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Unctio Sacra, & quibus impendatur.
2. Quo quolibet facienda sit oleo.
3. A quo, & quibus in partibus.
4. Benedictio olei potest delegari simplici Sacerdoti.
5. Oleum & Chrisma debent esse illo anno benedicta & confecta, quo adhibentur.
6. Chrisma non est de essentia Confirmationis.
7. Confectio Chrismatum etiam committi absolute potest simplici Sacerdoti.
8. Unctio in Ordinatione Sacerdotis non est simpliciter necessaria.
9. Nec in Consecratione Episcopi.

1. Sciendum 1. Quandoquidem in Ordinatione Sacerdotum & Episcoporum adhibetur aliqua Unctio, arripitur occasio hic agendi de variis Unctionibus, quæ adhibentur in 4. Sacramentis, Baptismo, Confirmatione, Ordine tum Episcopali tum Sacerdotali, & Extrema Unctione. Præterea inungi solent Papa, Imperator, Reges quidam, dum coronantur: item Ecclesiæ, Altaria, Calices. De his suo loco de prioribus isto. Sacra Unctio autem nihil est aliud, quam delibutio per oleum materiale & benedictum facta secundum formam ab Ecclesia traditam. Unde

Sc. 2. Inunctionem fieri per oleum olivarum, ab Episcopo benedictum: quod duplex est; unum simplex, alterum verò mixtum balsamo, quod vocatur Chrisma: oleum mysticè designat nitorem conscientie, balsamum verò odorem bonæ famæ. c. un. h. t. ubi multa traduntur de Unctionibus Sacris. Oleum simplex subdividitur in oleum Catechumenorum, quod princi-

paliter destinatur ad inungendos Baptizandos & Catechumenos, ac in oleum infirmorum, quod unicè ordinatur ad inungendos moribundos per collationem Extremæ Unctionis. Substantialiter inter se non differunt, diversis tamen benedictionibus afficiuntur; utrumque enim est oleum olivarum. Oleum mixtum, seu chrisma, adhibetur in Sacramento Confirmationis, in consecratione Episcopi (ut & Papæ) Ecclesiarum, Altarium, quæ tamen prius inunguntur oleo, Calicum, & in Baptismo, sed post ejus collationem substantialem. Oleum simplex, & quidem infirmorum, in solo Sacramento Extremæ Unctionis, Catechumenorum verò in ordinatione Sacerdotis, in Baptismo, sed ante illius collationem substantialem, in Imperatoris & Regum inunctione.

Sc. 3. Inunctionem, quæ adhibetur in Baptismo, fieri à Sacerdote solenniter baptizante, & quidem primam per oleum simplex in pectore ac inter scapulas baptizandi; alteram verò per chrisma in vertice & fronte baptizati: quare in Baptismo aliqui numerant duas, alii tres, alii quatuor unctiones. 2. Inunctionem, quæ adhibetur in Confirmatione, ordinari fieri ab Episcopo in fronte confirmandi in formam Crucis; extraordinariè autem & ex commissione summi Pontificis fieri posse à simplici Sacerdote, uti ab eodem concessum est Patribus Societatis in Indiis. 3. Unctionem Episcopi fieri in capite & manibus à Metropolitano, vel alio Episcopo, duobus aliis assistentibus: Sacerdotum verò in ambabus manibus simul junctis in formam ductæ crucis ab Episcopo: Papæ autem in solo capite ab Episcopo Ostiensi. Per caput intelligitur auctoritas & dignitas: per manus ministerium & officium. 4. Unctionem moribundi in oculis, auribus, naribus, labiis, manibus, pedibus, renibus à Sacerdote super ægrotum deprecante: unctio tamen in renibus ob honestatem & decentiam in foeminis omittitur semper, in maribus plerumque. 5. Unctionem Imperatoris & Regum in dextero brachio, humero vel armo (quia per hujusmodi membrum indicatur Principatus juxta illud Isa. 9. factus est principatus super humerum ejus) vel à Papa, vel ab Episcopo, quæ Papa delegat, vel cui competit ex speciali constitutione Regni, aut consuetudine. Sic Regem Franciæ inungit Archiepiscopus Rhemenfis, Bohemiæ Archiepiscopus Pragensis, Imperatorem verò & Regem Romanorum vel Papam ipse, vel quem ipse delegat. c. 34. de Elect. 6. Unctionem Ecclesiæ in parietibus. 7. & unctionem Altarium in cornibus ordinariè ab Episcopo. 8. Unctionem calicum in superficie ab Episcopo, vel alio privilegiato; cujusmodi esse solent Abbates. Hæc certa, controversum tamen est. 1. An benedictio olei necessariò facienda sit ab Episcopo, ut sit materia valida Confirmationis, & Extremæ Unctionis. 2. An necessariò debeat esse novum, seu illo anno, quo adhibetur, benedictum. 3. An Chrisma sit ita necessarium in Confirmatione, ut ea per oleum simplex benedictum facta non valeat. 4. An confectio Chrismatum ad Episcopum ita spe-

spectet, ut committi simplici Sacerdoti nequeat à Papa. 5. An unctio, in ordinatione Sacerdotis adhiberi solita, sit de essentia Sacramenti Ordinis. 6. An unctio, quæ in consecratione Episcopi

Dico 1. Benedictio olei simplicis utriusque potest à Summo Pontifice delegari etiam simplici Sacerdoti. Ratio, quia non apparet, cur adhiberi nequeat. Imò defuncto approbavit Clemens VIII. in *Constit. Sanctissimus* 1595. 31. Aug. morem Ecclesiæ Orientalis, ubi simplices Sacerdotes benediciunt hoc oleum.

Dico 2. Oleum, & Chrisma, debet esse novum, seu illo anno benedictum & confectum, quo adhibetur. Ita docet traditio Apostolica, de qua testatur etiam *can. 18. d. 3. de Consecr.* Sed quid agendum Parocho, si forte oleum sacrum pro anno non sufficiturum advertat, aut omnino nullum amplius suppetere? R. ad 1. potest affundere aliud non benedictum, per *c. 3. de Consecr. Eccl. vel Alt.* sed in minori quantitate; sic enim & illud, quod affunditur, sit sacrum; atque sic sapius potest facere, sed nunquam simul & semel in aquali vel maiore quantitate, quam sit oleum sacrum; alias enim ingens foret dubium, an minor pars olei sacri communicaret benedictionem affuso non sacro. DD. passim. Ex hoc tamen non sequitur, vinum non consecratum, si affundatur consecrato in minori quantitate, consecrari & transire in Sanguinem Christi; nam benedictio olei non immutat physicam substantiâ olei, sicut consecratio vini immutat huius substantiâ. 2. Ad 2. In casu necessitatis potest Sacerdos, etiam in Sacramento Extreme Unctionis, uti oleo veteri, donec novum ab Episcopo peti tum afferatur. Laym. cum Barb. de *Offic. Parochi* c. 22. n. 25.

Dico 3. Chrisma non est de essentia Sacramenti Confirmationis; adeoque absolute adhibetur valide oleum simplex ab Episcopo benedictum. Ita Navar. Sot. Barb. de *Offic. Episc.* alleg. 31. n. 3. contra Suar. Laym. Gobath. Clericatum, Pirh. ad tit. de *Sacram. non iterand.* n. 3. Prob. ex c. 1. de *Sacram. non iterand.* ubi Innoc. III. refert de casu, quo quis non Chrismate, sed oleo tantum confirmatus est, non esse aliquid iterandum, sed cautè suppleendum, quod incaute fuerat prætermisum, h. e. suppletionem esse faciendam per inunctionem Chrismatis, at sine repetitione formæ, vel saltem cum intentione nullum conficiendi Sacramentum: sed si Chrisma foret de essentia Confirmationis, utique iterari debuisset in dato casu: ergo, Oppones 1. Concilium Florent. in *Decreto Eugenii* §. secundum definit, materiam Sacramenti Confirmationis esse Chrisma, confectum ex oleo & balsamo, ab Episcopo benedictum. 2. Ex hoc sequeretur, quod etiam valeret Extrema Unctio, & nihil iterandum esset, si Sacerdos per errorem inungeret infirmum Chrismate: sed hoc videtur fallum. R. Ad 1. Concil. Florent. ibi non tantum loquitur de illis, quæ sunt necessaria necessitate Sacramenti, sed etiam quæ sunt necessaria necessitate præcepti: neque gratis hoc dicitur, quia mox in §. tertium seq. definit, materiam Eucharistiæ esse vinum de vite cum admixtione modicissimæ aquæ, & §. quartum, materiam Sacramenti

Pœnitentiæ esse Satisfactionem: sed certum est, nec admixtionem aquæ esse de essentia Eucharistiæ, neque Satisfactionem de essentia Pœnitentiæ. Ad 2. C. Maj. cum Suar. & aliis; quia mixtio balsami ordinariè est tam modica, ut in Chrismate non censeatur esse mutata olei materia. N. Min.

Dico 4. Confectio Chrismatis probabilius potest à Summo Pontifice etiam delegari simplici Sacerdoti. Gobath. *Experient.* tr. 2. n. 745. cum Cajet. & aliis contra Barb. alleg. 30. n. 6. Laym. & alios. Prob. 1. ex Conc. Tolet. I. can. 2. ubi prohibetur quidem simplicibus Sacerdotibus confectio Chrismatis, non tamen pronuntiatur irrita. 2. Potest à Summo Pontifice delegari simplici Sacerdoti benedictio olei, in Sacramento Extreme Unctionis adhibendi: imò etiam collatio ipsius Sacramenti Confirmationis, ut non negant Adversarii: quidni ergo etiam confectio Chrismatis? Oppones 1. In Concil. Florent. §. secundum cit. requiritur Chrisma ab Episcopo benedictum: ergo benedictio Episcopalis constituit materiâ Confirmationis essentialem. 2. Non constat de ullo exemplo, quod Ecclesia commiserit confectio nem Chrismatis simplici Sacerdoti: ergo rectè negatur potestas committendi. R. Ad 1. & miror, sic obijci ab illis, qui nobiscum prius responderunt, ibi Concil. Florent. non tantum exprimere necessaria ad valorem Sacramenti, sed etiam necessaria ex præcepto Ecclesiæ, & partes non essentielles Sacramentorum: igitur nec benedictio Episcopalis Chrismatis, sicut nec ipsum Chrisma, tanquam essentialiter necessaria probatur ex Conc. loc. cit. Ad 2. N. Conf. quia suadent rationes positivæ, quod id fieri possit.

Dico 5. Unctio Sacerdotis non est de essentia Sacramenti Ordinis partim, quia in Scripturis SS. nulla de illa fit mentio: partim quia non spectat ad materiam Ordinis Sacerdotalis ex communi sensu DD. nam materia in ordine ad potestatem consecrandi Corpus Christi est traditio patenæ cum hostia, & calicis cum vino: in ordine ad potestatem absolvendi à peccatis est impositio manuum.

Dico 6. Probabilius neque Unctio Chrismatica, in Consecratione Episcopi adhiberi solita, est de essentia Sacramenti Ordinis & Consecrationis Episcopalis. Sylvester, Gonz. Wiestner h. n. 35. ac alii plures contra Francum, Sylvium & paucos alios. Sumitur partim ex c. un. pr. b. t. ubi iussit Innoc. III. Unctionem Episcopi, quæ fuerat in ejus Consecratione juxta morem Græcorum omissa, suppleri secundum morem Ecclesiæ Romanæ, non autem iterari Consecrationem factam per impositionem manuum: ergo Unctio non spectat ad essentiam Consecrationis Episcopalis, alias debuisset tota Consecratio iterari, sed tantum requiritur necessitate præcepti: partim quia non satis probari potest, quod sit pars essentialis. Oppones 1. In c. un. cit. integra lectione habetur, unctionem in consecrando Episcopo adhiberi ex præcepto Divino & Apostolorum exemplo, ut refert Gonzalez. 2. Patres & Concilia dicunt, Episcopum

pum esse *consecrandum* super caput ejus esse *fundendam* benedictionem &c. quibus verbis indicatur aliqua Unctio. *¶* Ad 1. Apostolorum exemplum non probat institutionem Divinam. Præceptum Divinum, quod fuit in veteri Testamento restauratum, nec ex SS. Litteris, nec ex communi sensu & traditione Ecclesiæ. Ad 2. PP. & Concilia per Consecrationem & Benedictionem super caput suam intelligunt impositionem manuum, quam admittimus esse de substantia Consecrationis Episcopalis. Vel si loquantur de aliqua Unctione physica, eam requirunt de necessitate præcepti, non Sacramenti. Reliqua ad materiam, formam, ministerium Sacramentorum Baptismi, Confirmationis, Ordinis, & Extreme Unctionis, in quibus adhibetur unctio, pertinentia exponunt Theologi Morales, ritum verò & modum peragendi singulas unctiones cum Ritualia Diocesana, tum Pontificale Romanum.

TITULUS XVI.

De Sacramentis non iterandis.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Sacramentum; & quam reitervari nequeant.
2. 3. Quid agendum, si aliquid substantiale sit omis-
sum in collatione Sacramenti non iterabilis.
4. Et quid, si dubium sit de valore talis Sacramenti
jam collati.
5. Scilicet iterans graviter peccat, & nulliter
agit.

Sciendum, per Sacramentum Novæ Legis intelligi signum aliquod sensibile (scilicet practicum) gratiæ invisibilis ad nostram justificationem Divinitus institutum. *Catech. Rom.* Omnia autem Sacramenta, ut tradit Conc. Flor. in Decreto Eugenii, tria includunt velut essentialia, rem sensibilem velut materiam, verba velut formam, & personam ministri intendentis facere, quod facit Ecclesia, adhibendo hujusmodi signa externa. Ex iis, quæ unctionem aliquam requirunt, tria imprimunt animæ characterem, seu signum aliquod spirituale indelebile. *Trid. S. 7. can. 9.* nimirum Baptismus, Confirmatio, & Ordo, de quo hucusque multa. Per characterem Baptismi adoptatur homo in familiam Christi, & consignatur in servum Christi; per characterem Confirmationis in militem Christi; per characterem Ordinis in dispensatorem Mysteriorum DEI. Atque propter hunc characterem tria hæc Sacramenta iterari non possunt, seu semel validè suscepta nequeunt iterum validè suscipi aut conferri. *Trid. loc. cit.* Sed quid factu opus, si in collatione hujusmodi Sacramenti non reitervabilis fuisset aliquid omissum ex incuria vel malitia? aut saltem dubium esset, an non fuerit aliquid omissum? aut si iteraretur, postquam validè jam fuit aliquando susceptum? *¶* &

Dico 1. Si in collatione Ordinis (Confirmationis, vel Baptismi) fuit aliquid omissum, pertinens ad essentiam talis Sacramenti, de novo conferri debet totaliter: si verò, quod omis-
tum est, non ad essentiam spectet, sed tamen

de præcepto fuisset ponendum, id cautè sup-
piendum est, non verò Sacramentum iteran-
dum. *Textus & DD. in c. 1. b. t. Dixi 1. de novo
conferri, si enim aliquid essentialia fuit omissum,*
non propriè iteratio est, sed prima collatio,
cum prior fuerit nulla. 2. *totaliter, h. e. po-
nendo essentialia omnia, nisi statim fuisset no-
tatus error, & moraliter adhuc duraret colla-
tio Sacramenti; tunc enim, quod positum jam
fuit ex essentialibus, repetendum non est, sed
sine morali interruptione addendum, quod fuit
prætermisum. 3. cautè, h. e. debita cum re-
verentia, & cura, ut evitetur scandalum.*

Oppones. In c. 1. cit. habetur, quod, si in
Ordinatione Subdiaconi omisa fuerit imposi-
tio manuum, ea non iteranda sit, sed suo tem-
pore cautè supplendum, quod fuit incautè o-
missum. Idem dicitur de eadem impositione
manuum in Ordinatione Presbyteri & Diaconi.
c. 3. cod. Sed impositio manuum est de essen-
tia Ordinationis, saltem Presbyteri: ergo. *¶*
N. Min. Quod non sit de essentia in Ordina-
tione Subdiaconi & Diaconi, plerique concedent
facile, cum alia utriusque Ordinis materia ex-
istat, nempe traditio calicis vacui cum patena
vacua in Subdiaconatu, & traditio libri Evan-
geliorum in Diaconatu. Pariter certum est, im-
positionem manuum primam, quæ antecedit por-
rectionem patenæ cum hostia &c. in Ordina-
tione Presbyteri non esse materiam, adeoque nec
de essentia. Si verò evinceretur (quod tamen
nunquam fiet) quod ibi sit fermo de impositio-
ne manuum altera, quando traditur potestas
abfolvendi à peccatis, dicerem cum plurimis,
impositionem de novo faciendam cum cæteris
substantialibus cautè, non verò iterandas esse
ceremonias accidentales: vel dicerem, quod
textus loquatur de supplenda impositione ma-
nuum quoad contactum corporalem & physicum,
qui fuit omisus; sed hunc requirit ritus Ec-
clesiæ tantum, non necessitas Sacramenti. At-
que hanc responsionem videtur innuere ipse
textus, ut patebit legenti.

Dico 2. Quando expensis omnibus prudens
remanet dubium, an aliquod ex tribus Sacra-
mentis fuerit validè collatum & susceptum, il-
lud sub conditione de novo conferri potest,
imò, si dubitetur de valore Baptismi, debet,
propter summam hujus Sacramenti necessita-
tem tum mediæ, tum præcepti. Similis neces-
sitas videtur exigere collationem conditiona-
lem Ordinis, ne nimirum contingat invalide
administrari Sacramenta. Ratio, quia ex una
parte in dubio circa Sacramenta præferenda
est opinio favens animabus; ex altera verò nul-
la hoc pacto Sacramentis irrogatur irreveren-
tia, quam satis tollit adjecta conditio ex ratio-
nabili causa: qualis tamen non est, si quis non
amplius recordaretur v. g. vel putaret, quod
patenam cum hostia non satis tetigerit &c. *Dixi
de novo conferri; nam talis collatio sub con-
ditione non est dicenda iteratio. c. fin. de Presbyt.
non Baptiz. ibi: non intelligitur iteratum, quod
ambigitur esse factum.*

Dico 3. Si quis Sacramentum Ordinis (Con-
firmationis, Baptismi) scienter iteret, gravissi-
mè